

Informacja

„Zabezpieczenie przeciwpowodziowe powiatu nowodworskiego - zagrożenia i plany inwestycyjne”

1. Stan ewidencyjny urządzeń melioracji wodnych podstawowych na terenie powiatu nowodworskiego to:

Kanały podstawowe – 417,30 km

Wały przeciwpowodziowe – 123,00 km

Obszar chroniony wałami p.powodz. –36.727,00 ha

Stacje pomp –melioracyjne – 9 sztuk

Obszar odwadniany przez stacje pomp – 56.655,00 ha

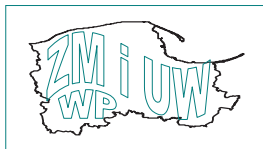
Urządzenia melioracji wodnych podstawowych oraz rzeki spełniają dwie podstawowe funkcje:

-umożliwiają regulację stosunków wodnych na terenach zmeliorowanych,
-zapewniają ochronę od powodzi poprzez otoczenie zagrożonych terenów wałami przeciwpowodziowymi oraz umożliwiają odprowadzenie nadmiaru wody siecią rzek i kanałów przy wsparciu pracy pompowni na obszarach depresyjnych, przydepresyjnych i o utrudnionym odpływie.

Zagadnienia związane z :

-wykorzystaniem praw właścicielskich stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, służących polepszeniu zdolności produkcyjnych gleby i ułatwieniu jej uprawy,
-programowaniem, planowaniem, nadzorowaniem wykonywania urządzeń melioracji wodnych oraz utrzymaniem urządzeń melioracji wodnych podstawowych regulują przepisy ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku –Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późniejszymi zmianami oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy.

Urządzenia melioracji wodnych podstawowych są wykonywane i utrzymywane na koszt skarbu państwa i stanowią jego własność. Realizacja tych zadań należy do Marszałka

Województwa Pomorskiego jako zadanie z zakresu administracji rządowej. W imieniu Marszałka Województwa Pomorskiego wykonywaniem tych zadań zajmuje się Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku.

Podstawowym celem Zarządu Melioracji jest: modernizacja inwestycyjna urządzeń osłony przeciwpowodziowej i melioracji podstawowych oraz prowadzenie w pełnym zakresie corocznych zabiegów konserwacyjno - eksploatacyjnych tych urządzeń.

Powiat Nowodworski charakteryzuje duże zróżnicowanie naturalnych warunków rozwoju – blisko położona głębia Bałtyku, depresje na Żuławach, jedne z najlepszych gleb w Dolinie Wisły czy też oryginalne układy Mierzei Wiślanej.

Zagrożenie powodziowe obszaru powiatu jest bardzo wysokie. Pochodzić może z różnych kierunków: od strony morza, rzeki Wisły i innych rzek przepływających a także, z co najmniej dwóch z tych kierunków równocześnie. Może być spowodowane zarówno intensywnymi opadami deszczu jak i wezbrzeniami sztormowymi, zatorowymi a nawet długotrwałą przerwą w dostawie energii elektrycznej do stacji pomp. Z uwagi na depresyjne położenie powiatu na terenie Żuław Wiślanych sprawne funkcjonowanie stacji pomp oraz całego systemu odwadniającego ma decydujące znaczenie dla regulacji stosunków wody w glebie.

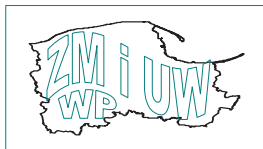
W pełnym zakresie zabezpieczono:

- Eksploatację pompowni odwadniających, obejmujące koszty energii elektrycznej, pracę obsługi pompowni oraz usuwanie awarii urządzeń z wyłączeniem tak niezbędnych okresowych przeglądów technicznych tych urządzeń oraz prac konserwacyjnych związanych z utrzymaniem estetyki tych obiektów (drobne remonty, malowanie itp.)
- Bieżący dozór wałów przeciwpowodziowych.

2. Ocena stanu technicznego urządzeń melioracji wodnych podstawowych

2.1. Kanały

W eksploatacji systemów wodnych, jak i również w ochronie przeciwpowodziowej istotne znaczenie ma stan techniczny koryt rzecznych i kanałów, zakres wykorzystywanej

regulacji oraz stopień zabudowy zapewniający z jednej strony swobodny spływ wód. W okresie wezbrań z drugiej ich retencjonowania.

2.2. Stacje pomp

Na terenie powiatu występuje 9 stacji pomp tj. Chłodniewo, Osłonka, Grochowo, Orłowo, Ryki Marynowy, Stegna, Izbiska, Kobyla Kępa, Przebrno, które odwadniają obszar 56.655,00 ha.

2.3. Wały przeciwpowodziowe

Utrzymanie wałów przeciw powodziowych w dobrym stanie technicznym, obok stacji pomp stanowi zasadnicze znaczenie w zakresie zabezpieczenia właściwego bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. Na terenie powiatu znajduje się 123,00 km wałów w tym 23,40 km to prawy wał rzeki Wisły. W przyszłości przewidywany do uszczelnienia korpusu wału z pomocą przesłony bentonitowej od mostu w Stróży do Drewnicy, gdzie przy wezbraniach wód w korycie Wisły występują przesiąki. Pozostałe odcinki wałów to obwałowania rzeki Tugi (prawe i lewe) od ujścia (Tujsk) do granicy z gminą Nowy Staw oraz obwałowanie rzeki Szarpawy, Wisły Królewieckiej i Wału Czołowy Zalewu Wiślanego.

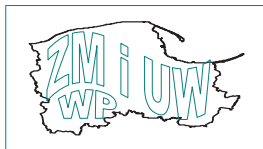
Są one jednak niszczone przez licznie występujące „bobry”, które drążą nory w korpusie wału, co stwarza zagrożenie zalania przy podwyższonych stanach wody w korytach rzek spowodowane przez „cofkę” od Zalewu Wiślanego jak również przy spływie po roztopach wiosennych z górnego odcinka rzeki Tugi.

Nory wydrążone w wałach na bieżąco zabudowujemy jednakże w ostatnim okresie jest ich coraz więcej.

W chwili obecnej na terenie powiatu nowodworskiego znajduje się ponad 200 dziur i wyrw w wałach przeciwpowodziowych różnego typu.

Miejsca, gdzie w chwili obecnej działalność bobrów zaznacza się szczególnie:

- Prawy wał przeciwpowodziowy rzeki Tugi km 0+0000-21+200 – miejsc 37,
- Lewy wał rzeki Tugi km 0+000-19+400 –miejsc 56,
- Prawy wał przeciwpowodziowy rzeki Szarpawa km 0+0000-9+100 – miejsc 10,

- Lewy wał przeciwpowodziowy rzeki Szkarpawa km 0+0000-9+000 – miejsc 10,
- Lewy wał przeciwpowodziowy rzeki Nogat km 0+000-7+770 – miejsc 10,
- Wały przeciwpowodziowe Zalewu Wiślanego Płonino km 3+800-7+000 – miejsc 20,
- Wał prawy przeciwpowodziowy rzeki Wisła Królewiecka km 0+000-7+000 miejsc 25,
- Wał lewy przeciwpowodziowy rzeki Wisła Królewiecka km 0+000-7+600 – miejsc 35

3. Plany inwestycyjne

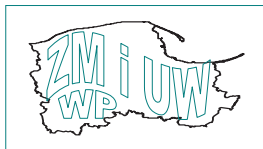
Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku realizuje zadania inwestycyjne jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Oznacza to, że ich finansowanie lub współfinansowanie pochodzi z budżetu Skarbu Państwa. W latach 2007-2013 zamierzamy realizować zadania na terenie powiatu nowodworskiego przy pomocy dwóch programów unijnych:

- **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 -2013**
Priorytet III „Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska”
Działanie 3.1 „Retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego” , w ramach którego jest realizowany indywidualny projekt kluczowy p.n.: **„Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – Etap I – Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku.**
Dofinansowanie ze środków Funduszu Spójności wynosi 85% wartości inwestycji.

W ramach projektu planujemy realizację zadań związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym Żuław. Na obszarze podległym Zarządowi Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku zostanie zrealizowanych 20 inwestycji w tym: przebudowy stacji pomp (13 sztuk), budowa 1 nowej stacji oraz odbudowa poprzez ich uszczelnienie wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły i Tugi na łącznym odcinku 43,73 km. (6 zadań inwestycyjnych) za kwotę blisko **193 mln zł.**

Efektem realizacji Projektu będzie:

- poprawa bezpieczeństwa powodziowego Żuław,
- podwyższenie bezpieczeństwa wałów przeciwpowodziowych,

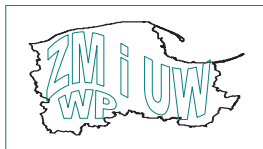

- zabezpieczenie sprawnego funkcjonowania systemu odwodnieniowego w przypadku wystąpienia średniej i wysokiej wody,
- odprowadzenie wód wezbraniowych do zatoki Gdańskiej,
- zabezpieczenie egzystencji i majątku ludzkiego, na terenach potencjalnie zagrożonych powodzią,
- stymulowanie zrównoważonego rozwoju przestrzennego Żuław z uwzględnieniem aspektów środowiskowego, ekonomicznego i społecznego.

Zadania planowane do realizacji w ramach Etapu I zostały ujęte w formie Programu „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław do roku 2030 (z uwzględnieniem etapu 2015)” przygotowanego na zlecenie Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, który wykracza poza obecną perspektywę finansową (2007-2013) przewidując możliwość pozyskiwania także w kolejnych latach środków finansowych na zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław. Za wdrażanie „Programu”, na podstawie ustawy Prawo wodne, odpowiedzialny jest Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej. Prawo wodne wskazuje także, że ochrona przed powodzią oraz suszą jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej. Program został zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska

Zadania programu koncentrują się w pięciu obszarach geograficznych oraz problemowych i obejmują:

- zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego Gdańskiego Węzła Wodnego,
- poprawę zabezpieczenia przeciwpowodziowego przed zagrożeniem pochodzącym od rzeki Wisły,
- poprawę zabezpieczenia przeciwpowodziowego przed zagrożeniem pochodzącym od Zalewu Wiślanego,
- zwiększanie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego wewnątrz obszaru Żuław Wiślanych,
- zbudowanie systemu monitoringu ryzyka powodziowego Żuław Wiślanych.

W ramach Etapu I do roku 2015 na terenie powiatu nowodworskiego zrealizowane zostaną:

- przebudowa 1 stacji pomp nr 6W Gorchowo, odwadniającej polder o pow. ca. 3 421 ha, planowana realizacja w latach 2011 – 2012,
- budowa 1 nowej stacji pomp Wybicko, która odwadniać będzie polder o pow. ca. 4 500 ha, planowana realizacja w latach 2013 – 2014,
- odbudowa 15,75 km wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły w ramach dwóch zadań na odcinkach Czerwone Budy - Drewnica km 87+300 ÷ 90+300 i Palczewo – Czerwone Budy km 73+000 ÷ 86+600, planowana realizacja w latach 2013- 2014,
- odbudowa 7,9 km lewego wału przeciwpowodziowego rzeki Tugi na odcinku 12+900-20+780, planowana realizacja w latach 2011 – 2012.

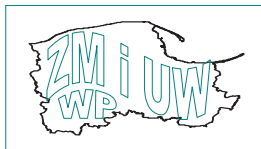
➤ **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013.**

W ramach osi I - Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego; działania - Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa (kod działania 125), schematu II - Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi, Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych Województwa Pomorskiego w Gdańsku realizuje projekt „Odbudowa urządzeń melioracji wodnych podstawowych, szczegółowych oraz budowa obiektów małej retencji na terenie województwa pomorskiego”. Zadania w programie dofinansowane są w wysokości 75% ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego Na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Na terenie powiatu nowodworskiego realizowane zostanie wykonanie melioracji wodnych szczegółowych na pow. 1470 m² (3 zadania), remont układów technologicznych 2 stacji pomp (1 zadanie) oraz odbudowa koryt kanałów podstawowych na długości 33.45 km (2 zadania). Wartość zadań w powiecie nowodworskim wynosi w sumie 22 415 447,00 PLN.

Do roku 2015 na terenie powiatu nowodworskiego planowane jest:

- wykonanie melioracji wodnych szczegółowych na koszt Skarbu Państwa przy współudziale publicznych środków wspólnotowych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 na powierzchni 1 470 ha w tym:

- Stobiec - odbudowa urządzeń melioracji szczegółowych na powierzchni 185 ha,
 - Wiśniówka-Bronowo - odbudowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na powierzchni 659 ha,
 - Grochowo IV - odbudowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych na powierzchni 626 ha.
- Stacje pomp Chłodniewo i Osłonka – remont układów technologicznych dwóch największych stacji pomp w Polsce. Stacja pomp Chłodniewo odwadnia polder o powierzchni 21 700 ha, zaś Stacja pomp Osłonka odwadnia polder o powierzchni 22 032 ha.
- Kanał Izbowa Łacha - odbudowa koryta kanału w km 0+000 – 10+100 - (10,10 km),
- Kanał Panieński – odbudowa koryta kanału w km 8+200÷31+555 - (23,35 km).

Szczegółowa informacja dot. zadań realizowanych na terenie powiatu nowodworskiego została przedstawiona w załączonej tabeli.

**Wykaz inwestycji planowanych do realizacji w latach 2010-2015
na terenie powiatu nowodworskiego**

Lp	Nazwa zadania inwestycyjnego	Rozmiar rzecz.	Gmina	Dokumentacja projektowa		Roboty budowlane		Nazwa programu	Uwagi	
				Koszt w zł.	rok realizacji	Koszt w zł.	rok realizacji			
1	Rzeka Tuga - odbudowa lewego waju przeciwpow. w km 12+900-20+780	km 7,88	Nowy Dwór Gd.	39 583 64 606	2 004 aktual. 2009	14 490 390	2011-2012	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 projekt p.n. "Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław"		
2	Rzeka Wiśła - odbudowa prawego waju przeciwpowodziowego na odc.Palczewo-Czerwone Budy w km 73+000-86+600	km 13,6	Ostaszewo	109 800 65 270	2 005 aktual. 2009	32 124 459	2013-2014			
3	Rzeka Wiśła - odbudowa prawego waju przeciwpowodziowego na odc.Czerwone Budy-Drewnica w km 87+350-89+500	km 2,15	Stegna	114 192	2 009	4 660 972	2014			
4	Przebudowa stacji pomp Nr 6W Grochowo	szt.1, wyd. 2,5 m ³ /s.	Sztutowo	89 060 41 297	2 006 aktual.2009	7 088 616	2011-2012			
5	Budowa stacji pomp Wybicko	szt.1, wyd. 2,0 m ³ /s.	Stegna	274 378	2 010	5 500 000	2013-2014			
6	Stobiec - odbudowa urządzeń melioracji szczegółowych	ha 185	Stegna	92 720	2 006	565 591	2010	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 działanie 125 "Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa przez gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi"		
7	Kanał Izbowa Łacha - odbudowa koryta kanału w km 0+000-10+100,	km 10,1	Nowy Dwór Gd.	183 000	2 010	2 000 000	2012-2013			
8	Kanał Paniński - odbudowa koryta kanału w km 8+200-31+555	km 23,35	Nowy Dwór Gd. Nowy Staw i Malbork	244 000	2 010	4 000 000	2012-2013			
9	Stacje pomp Chłodniewo i Oslonka - remont układów technologicznych	x	Stegna Nowy Dwór Gd.	400 000	2 010	5 000 000	2012-2013			
10	Wiśniówka-Bronowo - odbudowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych	ha 659	Stegna	300 000	2011	4 933 192	2013-2014			
11	Grochowo IV - odbudowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych	ha 626	Sztutowo	300 000	2011	5 916 664	2013-2014			
	Razem pow.Nowy Dwór Gd.			2 317 906		86 279 884				

Inwestycje na terenie pow. Nowy Dwór Gd. na kwotę 88.597.793 zł. w tym koszt robót budowlanych 86.279.884 zł.

- 1) waly przeciwpowodziowe: 23,63 km
- 2) stacje pomp: 2 szt + remont st.pomp Chłodniewo i Oslonka
- 3) kanały: 33,45 km
- 4) melioracje szczegółowe: 1.470 ha

Gdańsk, 11.05.2010r.